

[Svend Haugaard.]

så højt, at eventuelle andre nationer også kunne høre det og eventuelt få lyst til at følge det op, og jeg tror, det da ville gøre et større indtryk i USA.

Jeg er klar over, at man ikke til enhver tid kan opnå et godt resultat ved at blande sig i den slags ting, men jeg tror, tiden i øjeblikket er gunstig. Ifølge et Reutertelegram den 17. ds. har Nordvietnams regering rettet en opfordring til, hvad de kalder alle fredselskende nationer og det amerikanske folk om at øge bestræbelserne for at bringe Vietnamkrigen til ophør. Samtidig har USA gentaget erklæringen om, at USA er villig til at forhandle uden forhåndsbetingelser. Og så har de i øvrigt måttet indrømme, at der foreligger mindst to tidligere tilbud fra Nordvietnam om at forhandle også uden betingelser. I øvrigt interesserer det mig en del at få at vide, hvad den højtærede statsminister, som vel skal svare her i dag, har at sige til denne oplysning. Vi har to to gange her i det høje ting ved tidligere spørgsmål om Vietnam fået at vide, at USA vil forhandle, men de andre vil det ikke.

I går sagde den amerikanske forsvarsminister ved sin hjemkomst fra et besøg i Vietnam, at de 10 måneders bombing havde ikke haft den tilsigtede virkning. Så kunne man jo håbe på, at man vil tage fat med andre midler, men det ser desværre ud til, at man drager den slutning, at så må man tage fat med at bombe endnu stærkere. Jeg tror, det er helt, helt afgørende, at vi fra dansk side — også fra alle sider — gør, hvad der er menneskeligt muligt både for at skåne befolkningen og for at hindre en udvidelse af krigen, og det er det, jeg henstiller at vi fra dansk side gør.

Statsministeren (J. O. Krag): Det er ofte nok sagt, at den danske regerings standpunkt er, at en løsning i Vietnamkonflikten hverken bør søges ad militær vej eller ved en ensidig amerikansk tilbagetrækning, men kun kan findes i forhandlinger uden forhåndsbetingelser — forhandlinger, der tager deres udgangspunkt i Genèveaftalerne af 1954, og forhandlinger, hvori alle interesserede parter, altså også Vietcong, må deltage.

På linje med denne danske opfattelse rettede de nordiske udenrigsministre på deres møde i Oslo den 19. og 20. august i år

en henstilling til konfliktens parter om at mødes ved forhandlingsbordet uden forhåndsbetingelser fra nogen af siderne og om at undgå skridt, som kan indebære en udvidelse af konflikten. Dette var altså en udtalelse rettet til konfliktens parter fra de nordiske udenrigsministre og fremsat i år.

Den danske udenrigsminister beskæftigede sig med dette spørgsmål under sit indlæg i generaldebatten på plenarforsamlingen i De Forenede Nationer, og han sagde dér at han troede, man skulle anvende en fremgangsmåde parallel med den, der var blevet anvendt ved standsningen af den indisk-pakistanske konflikt — en slags totrinsfremgangsmåde — sådan at man først skaber våbenhvilen og derefter indleder forhandlingerne. Det var altså igen et dansk standpunkt, der her kom til udtryk: at den fremgangsmåde, der bragte krigen mellem Indien og Pakistan til standsning, også kunne tjene som mønster for løsning af problemerne i Vietnam.

En våbenhvile i Sydvietnam må selvsagt forudsætte, at alle parter indstiller kamphandlingerne. Skulle der vise sig tegn på forhandlingsvilje, anser jeg det ikke for usandsynligt, at USA vil være parat til også at suspendere luftaktiviteten i Nordvietnam.

Svend Haugaard: Ja, jeg siger da tak for svaret, selv om jeg ikke synes, det var helt fyldestgørende. Det er rigtigt — og det glæder mig da — at der åbenbart er sket lidt mere, end vi her får at vide, ved en tidligere lejlighed. Det er jo så genialt indrettet, at hvad udenrigsministeren siger i De Forenede Nationer, må vi i reglen søge oplysning om i udenlandske blade, for det får vi ikke noget tilstillet om her. Det er naturligvis klart, at jeg kan tilslutte mig det, der er sagt dengang.

Men når man er stærkt interesseret i det, og når man fremhæver, at der først må være våbenhvile og derefter forhandling, vil jeg spørge, om man da ikke fra dansk side kan tage et initiativ. Jeg hører, at der er et af de østlige lande, der er heldigt stillet over for Kina, som måske tager et initiativ; men jeg vil tro, at vi er ret heldigt stillet over for begge parter, og derfor vil jeg spørge, om man ikke har overvejet direkte fra dansk